

DAODEJING

LAO ZI

tõlkinud Linnart Mäll

rmt: Loomingu Raamatukogu 27 (1127), 1979

VÄE RAAMAT

XLVI

kulg on taeva all
hobud põlde väetavad
kulgu pole taeva all
sõjaratsud piiridel

rahuldada ihasid
suurim kuritegu
mitte mõista mõõtu
suurim hukatus
ihaldada saavutust
suurim nuhtlus

mõistad mõõdu mõõtu
püsivalt on mõõt

XLVII

uksest väljumata
mõistan taevaalust
aknast vaatamata
silman taevakulgu

mida kaugemale matkad
seda kaugemaks jääb mõistmine

nõnda õnnis inimene
mõistab liikumata
nimetab nägemata
täiustab toimimata

XLVIII

õppides päev-päevalt kasvad
kulgedes päev-päevalt kaotad
kaotades veel enam kaotad
kuni käes on toimimatus
toimimatus
ometi ei puudu toime

tegudeta võta taevaalust
võtad aga tegudega
vähe saad siis taevaalust

XLIX

õndsas pole püsisüdant
rahva süda tema süda

headele ma olen hea
halbadele olen hea
vägi on hea
usaldajat usaldan
usalduse petjat usaldan
vägi usaldab

õnnis elab taeva all
üksmeelt luues taeva all
puhas tema süda
rahvas pöörab tema poole
oma kõravad silmad
õndsas lapsed on nad kõik

L

väljud sünnist

astud surma
elus sammujaid
kümnest kolm
surmas sammujaid
kümnest kolm
elus surma liikujad
kümnest kolm ka neid
miks see nõnda on
nemad elus liialt aplad

kuuldavasti see kes hästi elu kasutab
liigub mööda maad
tiiger ninasarvik pole hirmsad
kohtab sõjameest
relvad pole pelgusväärased

ninasarvikul ei ole kohta
kuhu lüüa oma sarv
tiigril ka ei ole kohta
kuhu küüsi suruda
sõjamehel pole kohta
kuhu relvi torgata
miks see nõnda on
sest ei ole temas surma

LI

kulg sünnitab neid
vägi kasvatab neid
asjad kujundavad neid
olud täiustavad neid

sellepärast musttuhanded
austavad kulgu
hindavad väge
oh ei mitte käsu järgi
hoopis oma loomu järgi
sest kulg
sünnitab neid
vägi
kasvatab neid
juhib neid
toidab neid
hooldab neid
korrastab neid
kostitab neid
katab neid

elu annab kuid ei omasta
toimib kuid ei toetu
juhib kuid ei karista
sellest ütlen ürgne vägi

LII

taevaalusel on algus
emaks taevaalusele
ema üles leidsid
ennast tema pojaks tea
ennast tema pojaks tead
naase emast kinni hoidma
keha häving pole hukk

suled oma suu
paned kinni väravad
keha eal ei pingestu
avad oma suu
askeldusi rohkendad
keha eal ei lõõgastu

väikest märkad
ongi selgus
õrna hoiad

ongi võimsus

kasuta tema sära
naase tema selgusse
nii ei kaota keha hukule

sellest ütlen
õpi püsivalt

LIII

kui ma kindlalt mõistaksin
liigutaksin suurt kulgu
kuid ma pelgan liikuda
liiga sile on suur kulg
nõnda rahvas arvab radu paremaks

lossid ülihiilgavad
põllud täis umbrohtu
aidad viljast tühjad

kirjud hilbud ümber
terariistad vöö
õgivad ja lakuvad
vara kokku kuhjavad
tõesti need röövraiskajad

oh nad ju ei kulge

LIV

hästi istutatut ei saa välja kiskuda
hästi ümbritsetut ei saa ära kiskuda
lapselapsedki veel ohverdavad talle
teosta teda oma kehas
tema vägi tõesti mõjus
teosta teda perekonnas
tema vägi tõesti rikas
teosta teda küla sees
tema vägi tõesti püsiv
teosta teda riigi sees
tema vägi tõesti helde
teosta teda taeva all
tema vägi tõesti kõikjal
nõnda

näe kehas keha
näe perekonnas perekonda
näe külas küla
näe riigis riiki
näe taevaluses taevalust

miks ma mõistan taevalust niimoodi
tema abil

LV

kelles väge väga ohtralt
on kui äsjasündinu
mesilased maod ei nõela
kiskjad loomad ei nad ründa
kullid kotkad ei nad krahma
kondid pehmed liha õrn
tugevalt ent hoiab kinni
mehe naise ühendust ei mõista
terviklik on ometi
tõesti ülim peenus

kogu päeva kisendab
häält ei kaota ometi
tõesti ülim kooskõla

mõistad kooskõla
oled püsiv
mõistad püsivalt
oled selge

aitad elavat
oled õnnelik
suunad hingust südamesse
oled võimas

olendid täiskasvanuina vananevad
öeldakse
pole kulg

poleks kulg
ammu lõppenuks